

Telegraful Român.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegraful Român», str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trelori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Orfelinatul românesc din Sibiu.

— Resunet din afară. —

E de prisos să mai insist, ca să dovedesc lipsa arzătoare de a să înfăptui orfelinatul proiectat, de oarece aceasta o simțeste, cel puțin așa cred, toată suflarea creștinească și românească din patrie. Ci aceea ce voesc prin aceste șire este, că acum, când ne stă înainte realizarea unui lucru atât de ideal din toate punctele de vedere, și a cărui înfăptuire e legată de voința și stăruința noastră a tuturor, să viu cu o modestă propunere către on. frați preoți români, nădăjduind, că prin aceasta voi sări câtuș de puțin în ajutorul celor ce voesc, ca pe orice cale să jertfească pentru ajungerea acestui scop mareț.

Ideea pe care voesc s'o scot eu la iveală pe calea aceasta, desigur că a preocupat și preocupă și pe alții, dar până acum n'a eșit cu ea nime la lumină într'o formă oareșcareva. Și fiindcă tocmai acum e timpul cel mai potrivit, m'am decis să pășesc eu cu ea în public.

Nădăjduesc, că fiind scopul atât de mareț și lipsa atât de arzătoare, oamenii de bine vor trece ușor peste patimile deșerte de cari unii sunt stăpâniți, zădărnici realizarea multor lucruri bune și folositoare, din simplul motiv, că ideea n'a emanat dela ei.

E vorba de ajutorul ce-l pot da acum băncile noastre românești din patrie.

Sunt sigur, că nu sunt eu cel dintâiu, care s'a gândit la lucrul acesta, dar întârziind cu eșirea lui în publicitate își perde încâtva din actualitate, de oarece în timpul acesta își țin toate băncile adunările lor.

Dacă vom face o mică socoteală, vom eși la un rezultat de tot îmbucurător pentru scopul nostru. Avem 149 bănci românești, afară de alte însoțiri. Știm, că nu e bancă românească, care din venitul ei să nu jertfească anual pentru scopuri filantropice minimul de cor. 150—200, și știm și aceea, că avem câteva bănci, cari jertfesc anual spre scopuri culturale până la zeci de mii.... Dar să rămânem pe lângă constatarea primă. Dacă ar contribui, nu toate cele 149 bănci, ci numai 100, și nu cu câte 150 ori 200 cor. ci numai cu câte 100 cor. anual fiecare din suta de bănci, ar rezulta anual frumoasa sumă de 10,000 cor., și apoi dintre cele 49 bănci rămase dela sută, între cari am socotit și pe cele mai mari bănci românești, fiind tocmai 10 cu capital social de peste 1/2 milion de coroane, nu exagerez de loc când susțin, că acestea pot contribui anual cu câte cel puțin 1000 cor., rezultând și în felul acesta earăș 10,000 cor. La un loc deci ajutorul băncilor românești ar fi anual de 20,000 cor. O sumă aceasta, care ar forma o sigură și binesimțită poziție în budgetul orfelinatului proiectat.

Stând așa lucrul și știind, că aproape nu e bancă românească în al cărui consiliu de administrație ori

în comitetul de supraveghiere să nu fie și preoți, cred că e datorința noastră cea mai sfântă, să venim cu propunerea și să stăruim din toate puterile, ca băncile noastre, în ale căror direcțiuni ori comitete de supraveghiere suntem noi, preoții, pe lângă ajutorul dat pentru înființarea fondului neatacabil, să voteze și câte o cuotizație anuală din venitul curat al fiecărui an, până atunci, până va exista societatea, având a să face evident faptul acesta și în statutele băncii respective.

Cum ne-am și putea împăca cu conștiința noastră, ca preoți, când am lăsa să treacă acest moment binevenit, fără ca să ne dovedim sentimentul nostru de altruism, care trebuie în primul loc pe noi să ne caracterizeze?!

Nu cred, că vom întâmpina greutăți, de oarece această sumă e atât de modestă față de produsul anual al băncilor noastre românești, încât bărbății conducători și cunoscători ai vieții și stării noastre financiare sunt deplin convinși despre posibilitatea realizării acestei idei.

Am sulevat această idee, punându-o la aprecierea onoraților frați preoți români, în convingerea, că precum la toate jertfele aduse pe altarul bisericii și al neamului preoții au fost printre cei dintâi, așa și cu aceasta ocazie cred, că ne vom ști achita în chipul cel mai demn de aceasta datorință cardinală față de viitorul neamului nostru românesc.

Nicolae German,
preot român și membru în
direcțiunea unei bănci.¹

Dela comitat. In congregația din 7 Februarie a comitatului Sibiu clubul comitatens român a făcut propunere prin rostul domnului I. de Preda, ca fugarii noștri, Octavian Goga și Dr. Onisifor Ghibu, se fie șterși din lista membrilor reprezentanței municipale, fiindcă au eșit din țară și au trecut peste linia de conduită stabilită pe seama partidului național român din patrie. Prin făptuirile lor și prin atitudinea lor iloyală au dat ansă și la proces de lesă maiestate, aflător încă în curgere. Alegătorii români din cercurile Seliște și Sebeș au condamnat purtarea acestor doi membri, în deplin acord cu conducătorii, și li-au detras mandatul. Comitele suprem Walbaum a făcut observarea, că pentru trădători de patrie nu este loc în adunarea municipală și un conclus, prin care ambii ar fi excluși din congregație, ar fi cea mai grăitoare expresie a sentimentelor. Dar legea nu dă nici o înviațiune în privința aceasta și legea trebuie respectată chiar și față de trădătorii de patrie. Să ne mărginim deci numai la aceea, că ne exprimăm față de ei cel mai adânc dispreț, cu adaosul, că adunarea municipală nu'i mai consideră de vrednici de a fi în viitor membri ai ei. S'a luat concluz în acest înțeles.

¹ On. Redacțiuni ale foilor române sunt rugate să reproducă acest resunet, cu deosebire «Revista Economică».

Moartea Mitropolitului Ioan Meșianu.

Doliul presei române.

Ziarul «Drapelul» din Lugoj a parentat astfel pe binemeritul Arhiepiscop și Mitropolit al bisericii noastre Ioan Meșianu:

În venerabila etate de 88 ani a închis ochii pentru vecie după un morb scurt Arhiepiscopul și mitropolitul Românilor gr. orientali din Transilvania și Ungaria Ioan Meșianu, după ce pastorit 17 ani ca Mitropolit și Arhiepiscop și 41 ani ca Arhiepiscop, bătrân de o construcție fizică viguroasă, remas ca martore al altor vremi în zilele noastre de mari prefaceri.

Activitatea lui se întinde înapoi până în vremile renașterii noastre naționale și a luptelor aprige pentru despărțirea ierarhică de Sârbi, a reînființării mitropoliei române și a reîntegrării națiunii române din Ardeal în drepturile sale, lupte frumoase, cari se concentră în acele vremuri de frumoase nădejdi și generoase aspirații sub flamura desfășurată de providențialul Mare Arhiepiscop Andrei.

Ca protopresbiter al Branului era deja conducător al Românilor din părțile Făgărașului pe la finea anilor 50, când mijea zorii restabilirii constituțiunii și a luat parte ca delegat la conferința națională din 1861 și la congresul națiunii române din 1863.

Fericitul Șaguna găsisse în protopresbiterul dela Bran un aderent devotat și colaborator harnic, care astfel s'a înălțat tot mai mult în considerația contemporanilor sei, încât la moartea Marelui Arhiepiscop a fost încredințat de consistor și congres ca conducător al alegerei de mitropolit.

Bărbat inezestrat cu un deosebit senz pentru situațiuni, a priceput rostul vremilor, știind totdeauna să se conformeze curenților ieșiți la suprafață. S'a ferit a lua lupta unde vedea cu certitudine, că va întâmpina greutăți ce nu poate învinge, dar n'a ezitat a exploata toate acele conjuncturi, pe cari le vedea favorabile pentru ajungerea scopului ce-l avea înaintea sa.

În vremuri de tot grele pentru neam și biserică a ajuns vicar și prezident al Consistorului dela Oradea mare la anul 1874 și îndată după un an a fost ales și confirmat Episcop al Aradului, în care calitate a ramas până la anul 1899, când votul majorității congresuale l-a ales de Mitropolit, obținând și prea înalta aprobare.

O apreciere a activității sale publice este cu neputință fără o analiză amănunțită a vremilor și împrejurărilor prin care a trecut. Mitropolitul Meșianu a ținut totdeauna seamă de acele «vremuri», pe cari nu omul le cărmuește, ci cari cărmuiesc pe om. S'a ferit de ținte imposibile de realizat în situațiile date și și-a concentrat toate forțele pentru ceea ce vedea de posibil. Bărbat cu forme sociale și cunoștința împrejurărilor, a știut totdeauna reprezentanță în afară biserică sa, la a cărei constituțiune ținea cu tenacitatea contemporanului, care știa cu câte greutateți a fost chemată la viață și câte primejdii o amenința. S'a ferit de iluzii și în diferite situații a dat dovadă de un deosebit simț practic. Energie în executarea voinței sale, chiar adesea nealegător în mijloace, a respectat și voința altora, până la punctul unde putea evita o ciocnire fățișă și păgubitoare intereselor de ordin mai înalt, după cum le concepea.

A înțeles pe deplin importanța decizivă a puterii materiale în lupta pentru realizarea ideilor și de aceea ne întâlnim aproape în fiecare manifestațiune a sa cu sfatul stabil, ca atât singuraticii cât și corporațiile bisericesti să caute a se întări în cele materiale, ca să poată face față vre-

milor grele. Sfat pe care l-a urmat și si gur cu voință de fier.

Pe urma lui rămâne atât Dieceza Aradului cât și Arhidieceza cu considerabile forțe materiale, cari activității lui au a se mulțumi. În privința aceasta nici unul din Arhieriei, cărora a urmat, nu au înțeles atât de bine intențiunile Marelui Șaguna. Arangearea materială a Diecezei Aradului și investirea ei cu instituțiuni capabile a se susține din mijloacele proprii, este meritul incontestabil al Arhierelui Meșianu și tot așa și avântul ce l-a luat Arhidieceza în cele materiale sub conducerea lui. În ambele dieceze vor vesti încă multă vreme urmașilor instituțiuni frumoase și chiar pompoase numele lui Meșianu.

În cele politice abia vremurile din urmă l-au scos la suprafață, dela restabilirea constituțiunii incoace, ca exponent al desideratelor de viață proprie națională. Eșuând tratativele contelui Tisza cu reprezentanții partidului național român, tratative, pe cari le urmărea Mitropolitul Meșianu cu deosebită luare aminte și cu înțelegerea omului cu multă experiență practică politică, a adresat după izbucnirea războiului mondial contelui Tisza Mitropolitului Meșianu celebra sa scrisoare, prin care credea, că va putea dumeri poporul român enorm de îngrijorat în aceste vremuri de grea cumpănă. Răspunsul potrivit, dat în termeni diplomatici de Mitropolitul Meșianu la acea scrisoare, va rămâne nu numai un prețios document al vremii, ci și o reogândire sinceră a felului politic al Mitropolitului, salutând de o parte inițiativa contelui Tisza, dar ferindu-se a declara cele puse în vedere de contele Tisza ca suficiente pentru satisfacerea îndreptățitelor desiderate naționale ale poporului român.

S'a și înțelenit acțiunea contelui Tisza prin acest răspuns, când ministrul prezident spera, că tocmai prin scrisoarea sa ve putea îndemna pe Arhieriei — nu știm acum pentru a cătea-oară, — să iee din mâna partidului național român conducerea poporului român. De altfel fericitul Mitropolit în diferite rânduri a făcut tocmai guvernul responsabil pentru reducerea importanței politice a Arhieriei în viața publică a poporului român. Doar nu se poate aștepta dela ei să se pună în fruntea unei acțiuni de apropiere spre guvern, atunci, când ei, Arhieriei și interesele bisericești proprii reprezentate prin ei, sunt ținta loviturilor politice de guvernament. Ca un fel de satisfacție a făcut mai anii trecuți guvernul propunerea ca cei doi Mitropolii ai Românilor să fie numiți consilieri intimi. Ceea-ce a și urmat.

Trecerea la cele eterne a Mitropolitului Meșianu s'a întâmplat între cele mai grele împrejurări, când cu îndreptățită îngrijorare privește fiecare fiu devotat al neamului și bisericii la cele ce vor avea să fie. Suntem în plin război, deja în a 19-a lună. Activitatea publică stagnează și toată grija este absorbită de război și de consecvențele lui grave. Intre asemenea împrejurări se reclamă dela cei competenți multă prudență și o înțeleaptă orientare, precum și o lăpădare de toate interesele personale și locale, pentru a putea trece cu bine peste complinirea importantului loc devenit vacant.

Astăzi însă dedicăm întreaga noastră luare aminte asupra celui stins, de al cărui nume se leagă o importantă epocă a frământărilor noastre pentru lumină și libertate.

Odihnească în pace!

Ziarul «Unirea» din Blaj scrie următoarele:

În anul al 41-lea al arhieriei, Mitropolitul Ioan Meșianu a repausat în 3 Februarie, la vârsta frumoasă a patriarhilor.

Viața lui e o strălucită dovadă, cum, din rândul preoților dela sate, se poate ridica cineva, urcând treaptă de treaptă

scările mării, până la cel mai înalt stal al ierarhiei bisericești.

Fostul protopop al Branului, mai apoi vicar episcopesc al Orăzii-mari, e ales episcop la Arad, consacrat în Sibiu, prin Mitropolitul Miron Romanul, având cooperarea episcopului de Caransebeș, Ioan Popasu.

Fostul protopop dela sate, s'a dovedit vrednic de toate dignitățile, ce le-a ocupat, și stadiul actual, deosebit de înfloritor al bisericii românești neunite, este în cele din urmă decenii strâns legat de numele Lui.

Cu o rară pătrundere a situației, a știut să aleagă nouă căi de progres a bisericii sale, angajând toate forțele de muncă, în direcțiile cele mai necesare.

El care văzuse și alte vânturi, n'a sucombat niciodată, sub povara vitregimii vremilor, fiind pe deplin convins, că puterea de rezistență a bisericii, de sub oblăduirea Lui, fiind consolidată în lăuntru, poate să facă față și valurilor, ce vin de din afară.

Sub păstorirea Lui, vechile instituții culturale ale bisericii ortodoxe române s'au întărit, augmentându-se cu altele nouă.

La scrierul Lui, nu putem decât să repetăm scrisul nostru din nrul 36 al «Unirei», anul trecut, când am luat act de jubileul Lui de 40 ani al arhieriei:

«Biserica noastră e cu atât mai recunoscată Mitropolitului dela Sibiu, cu cât sub înțeleapta lui oblăduire s'au curmat animositățile confesionale, cari atât de mult au paralizat avântul nostru religios, zădărnind de multeori și o colaborare comună, în chestii culturale și de interes obștească».

Odihnească în pace!

În «Biserica și Școala» din Arad s'au publicat următoarele:

Biserica ortodoxă română din regatul ungar e în jale. Joi la orele 5 d. a. a trecut la cele eterne personalitatea patriarhală a arhiepiscopului și mitropolitului nostru Ioan Meșianu. Ne închinăm înaintea grației dumnezeiești, care ni-l-a dat spre întărirea bisericii, și ne supunem voinței ce ni-l-a luat când era mai mare lipsă de a avea păstor.

Din preot de mir l-au ridicat calitățile lui extraordinare la cea mai înaltă treaptă a preoției și i-a dat toiașul ocărmuirii sufletești a Românilor ortodoci din regatul ungar.

Agerimea minții, energia de oțel și farmecul exteriorului, au fost calitățile ce i-au dat puterea creatoare.

Pe noi ne atinge îndoite de dureros pierderea, căci noi n'am pierdut numai pe Mitropolitul nostru, ci pe acela care 24 de ani ne-a fost episcop, în vârsta când era în plina putere a forțelor sale spirituale și fizice, din cari au izvorât creațiunile lui mari: seminarul diecezan, tipografia diecezană, fondul preoțesc și întreg complexul instituțiilor pe cari astăzi se zidește mai departe propășirea diecezei.

Eram pregătiți la acest sfârșit, căci vârsta patriarhală de 88 ani i-a slăbit puterile și se aștepta în tot momentul succumbarea. Cu toate acestea, moartea lui a produs o sguđuire în suflete, cum rar se mai întâmplă. S'au renoit amintirile personale, s'a mișcat sentimentul de recunoștință pentru ce a făcut bine și toți simțesc înalta datorie de a-i da tributul onorurilor ce se dau oamenilor mari.

Cu inimă smerită ne rugăm la mormântul arhiepiscopului și mitropolitului nostru. Punem pe acel mormânt cununa recunoștinței acestei foi de el întemeiată, ca îndrumător al preoției și învățătorimeii noastre. Ne împreună în durere cu toată suflarea din mitropolia ortodoxă română.

În «Foaia Diecezană» s'au scris următoarele:

Firul telegrafic aduse Vineri dimineața vestea tristă despre încetarea din viață a Inalt Preasfințitului Mitropolit al bisericii noastre Ioan Meșianu.

Credincioșii noștri erau pregătiți la acest desnodământ al boalei ce cuprinsese pe Inaltul Pacient. Totuși, în împrejurările grele de acum, fiecare nădăjduia, că ilustrul Cap al bisericii noastre va fi ținut în viață, ca cu multele experiențe și tactul său să îndrume și sfătuiască lucrările ce aveau să hotărască viitorul bisericii și neamului nostru.

Providență însă altfel a voit.

Am pierdut un mare arhieru.

Un popor întreg deplânge pe un fiu vrednic al său, care peste o jumătate de veac a fost anteluptătorul, sfătuitorul și îndrumătorul în cele mai grele împrejurări, nu numai ca protopop în Zernești, ci și ca episcop al Aradului, apoi Mitropolit al tuturor Românilor ortodoci din Ungaria și Transilvania.

E rar cazul, ca cineva să ajungă a fi în fruntea bisericii peste 40 de ani. În Domnul fericitul s'a învrednicit de acest dar al Dumnezeirii și în semn de recunoștință pentru acest dar totdeauna a păzit legea părinților săi.

Acum îl așteaptă dreapta răsplată a Judecătorului suprem.

Mitropolitul Ioan înfățișându-se va răspunde: Lupta bună am luptat, credința am păzit — acum drepte Judecătorule — învrednicește-mă de cununa dreptății celorce pururea se veselesc în nemijlocita Ta apropiere. Fă mă să intru în bucuria Ta, Stăpâne!

În veci pomenirea marelui Athiereu!

Ziarul «Foaia Poporului Român» a publicat din acest trist prilej următoarele:

Rând pe rând ni se duc cei mai de frunte, cei mai probați conducători ai bisericii noastre naționale. În cursul unei singure luni, am avut de deplâns moartea episcopului Gherlei, dr. Vasile Hossu, moartea arhimandritului Augustin Hamsea, — și aseară, Vineri, o telegramă din Sibiu ne-a adus vestea zguduitoare, că Mitropolitul Meșianu a murit Joi seară.

În Mitropolitul Meșianu am pierdut reprezentantul cel mai demn și mai cu autoritate al bisericii noastre ortodoxe naționale. Dela Andrei Șaguna românismul din această patrie n'a avut un Mitropolit de o individualitate mai remarcabilă, un reorganizator mai energic și mai chibzuit al bisericii naționale, ca Mitropolitul Ioan Meșianu.

Lucrând în spiritul, marelui său predecesor, Andrei Șaguna, Mitropolitul Meșianu a făcut tot ce i-a stat în putință pentru întărirea, prosperarea și înflorirea bisericii noastre naționale.

Ajuns în fruntea bisericii răsăritene ortodoxe române în Ungaria, Mitropolitul Meșianu a veghiat pururea, ca drepturile bisericii noastre strămoșești să nu fie știrbite, ca biserica, acest sublim adăpost al poporului român să și păstreze autonomia și independența ei, ferită de presiuni și patimi politice.

Când ministrii dela resortul cultelor și instrucțiune publică, ca Berzeviczy și contele Apponyi au căutat prin legi școlare șoviniste să lovească în autonomia confesională, și se maghiarizeze școlile populare românești, — Mitropolitul Meșianu și-a ridicat bărbătește cuvântul de protestare, și chiar în interesul înțelegerii frățești între diferitele neamuri și confesiuni conlocuitoare în Ungaria a cerut miniștrilor să renunțe la legile lor șoviniste cu tendinți de maghiarizare...

Mitropolitul Meșianu s'a năzuit totdeauna să arate cărmuitorilor Ungariei, că autonomiile confesionale nu au slăbit, ci au întărit patria, că conducătorii bisericii române doresc, ca buna înțelegere frățească să fie stabilită și asigurată între diferitele popoare ale țării. De aceea Mitropolitul Meșianu s'a și declarat gata să dea tot concursul său prim ministrului, contelui Tisza, în rezolvarea problemei naționalităților, dacă acesta voeste într'adevăr «să îmbrace țara în haina iubirii frățești între popoare»...

Și acum Mitropolitul Meșianu moare în momente din cele mai agitate pentru țara, neamul și biserica noastră, — fără să-i fi dat să vadă cu ochii ce prefaceri mari va aduce războiul pentru nația și biserica românească, al căror mare păstor a fost...

Războiul.

După știrea dată de un ziar mare englez, împătrita înțelegere se pregătește pentru o mare ofensivă, care va fi începută în luna Maiu la toate fronturile. În scopul stabilirii planului se va ținea în curând o conferință în Paris.

Dela frontul răsăritean nu ni se comunică pentru astăzi nimic deosebit. În Albania se dau lupte la Durazzo, unde dușmanul e sprijinit și de flota italiană, care stă gata se imbarce trupele italiene, dacă vor fi bătute, ceace se va întâmpla cu siguranță matematică.

La frontul italian e foc de artilerie pe întreaga linie. Pe unele locuri lupte cu granate de mână și cu bombe. Atacurile Italianilor se termină și acuma, ca totdeauna, numai cu pierderi mari pentru ei.

Aeroplanelle noastre au întreprins mai multe excursiuni bravuroase. Au aruncat cu strălucit succes bombe asupra mai multor orașe din Italia, făcând mari stricăciuni.

La frontul dela apus atât Englezii, cât și Francezii, au atacat în mai multe rânduri pe Nemți, dar au fost totdeauna respinși cu pierderi însemnate. Dela Constantinopol vin știri despre însemnate succese ale trupelor turcești, la toate fronturile. Englezii au avut pierderi mari.

Condolențe.

La veneratul consistor arhidiecezan au mai sosit următoarele scrisori și telegrame de condolență, din prilejul morții Arhiepiscopului și Mitropolitului Ioan Meșianu.

Strigoniu, 9 Februarie. Imi exprim adâncă și cea mai sinceră condolență în fața preaveneratului consistor arhidiecezan, din prilejul morții Arhiepiscopului-Mitropolitului de mare nume și bogat în merite. Cu salutare patriotică: *Dr. Csernoch Iános*, Cardinal, Primate, Arhiepiscop al Strigoniului.

Cașovia, 9 Februarie. Din prilejul morții Escelenței Sale, Inaltpreasfințitului Domn Arhiepiscop și Mitropolit Ioan Meșianu, primească preaveneratul consistor arhidiecezan expresiunea plină de stimă a sincerilor mele condolențe. *Dr. Tischer-Colbrice A.* Episcopul Cașoviei.

Neoplanta, 27 Ianuarie v. Subscrisul consistor cu adâncă întristare a luat cunoștință despre trista veste, că Arhiepiscopul bogat în merite și în virtuți arhiericești al mitropoliei surori române din patrie, Escelența Sa, domnul Arhiepiscop și Mitropolit Ioan Meșianu, a decedat și astfel din voea necuprinsă cu mintea noastră a bunului Dumnezeu a ajuns în văduvie și mitropolia soră română. Primească preaveneratul consistor, împreună cu adânc sdrobiți credincioși, sincera participare, isvorată din iubire frățească, la această mare jale. Consistorul diecezan gr. ort. sârbesc din Beciu: *Mitrofan Sevic*, Episcop.

Timișoara, 8 Februarie. Din prilejul morții Escelenței Sale, Domnului Ioan Meșianu, consilier intim, Mitropolit bogat în merite al bisericii gr. ort. române din Ungaria și Transilvania, primească preaveneratul consistor expresiunea adâncii mele condolențe. *Dr. Georg Letici*, Episcop.

Vârșeț, 11 Februarie n. Profund atinși de moartea Mitropolitului Ioan Meșianu, a arhierului distins, pe care l'a avut biserica ortodoxă română, a neobositului luptător pentru toate chestiunile bisericești și naționale, a sincerului părinte sufleteș al preoției și poporului seu, rugăm pe Dumnezeu, ca se așeze sufletul marelui defunct în lăcașurile raiului, iar mitropolia, clerul și pe credincioșii sei să-i împărtășască de mângăere, în chipul acela, că mi-luindu-i cu harul seu nemărginit, se îngăduie a se împlini locul seu cu un urmaș vrednic. Rog veneratul consistor se primească, atât expresiunea condolențelor mele, cât și a consistorului din Vârșeț. Vârșeț 29 Ianuarie (11 Februarie) 1916. *Gavriil*, episcop.

Vatra-Dornii, 10 Februarie. Preaonoratul consistoriu este cu aceasta din partea mea rugat, ca din incidentul încetării din viață a mult meritatului Arhiepiscop Mitropolit al bisericii ortodoxe române din Ungaria și Transilvania, a Escelenței Sale, Preasfințitului Ioan Meșianu, se primească expresiunea condolenței mele adânc simțite. *Dr. Vladimir de Repta*, Arhiepiscop și Mitropolit gr. ort.

Oradea-mare, 13 Februarie. Dureroașă datorință imi împlinesc, exprimând preaveneratului consistor condolențele mele sincere pentru marea pierdere suferită de Mitropolia gr. ort. română din Ungaria și Transilvania, precum și de neamul românesc, prin reposarea Escelenței Sale, Inaltpreasfințitului Arhiepiscop și Mitropolit Ioan Meșianu. *Dr. Demetriu Radu*, Episcop gr. cat. de Oradea-mare.

Budapesta, 10 Februarie. Primească preaveneratul consistor sincera exprimare a adevăratei condolențe pentru marele doliu, care a cuprins întreaga biserică soră, în prima linie pe preaveneratul consistor, în urma adormirii în Domnul a Escelenței Sale, Inaltpreasfințitului Ioan Meșianu, Arhiepiscop și Mitropolit, capul cu mare nume al bisericii gr. ort. române din patrie. *Dr. George Zubkovic*, Episcop de Buda.

Timișoara, 10 Februarie. Din prilejul morții Escelenței Sale, Inaltpreasfințitului Ioan Meșianu, Arhiepiscop gr. ort. român în Ungaria, primească veneratul consistor sincera expresiune a celei mai adânci condolențe. Consistorul diecezan gr. ort. sârbesc din Timișoara: *Dr. George Letici*, Episcop gr. ort. sârbesc în Timișoara.

Balassagyarmat, 13 Februarie. Esprim cu stimă preaveneratului consistor arhidiecezan adânci condolențe pentru pierderea adormitului în Domnul, Arhiepiscopului și Mitropolitului Ioan Meșianu. *Dr. Baltik*

Frigyes, episcop evanghelic, membru al casei magnaților.

Lipsca, 10 Februarie. Umilit subscrisul își permite ca conducător al institutului pentru limba română din Lipsca și ca amic al poporului român, să și exprime sincerile condolențe pentru moartea Arhiepiscopului de mulți ani al bisericii ortodoxe române din Ungaria și consilier de stat al Majestății Sale apostolice Ioan Meșianu. Profesor *Dr. Weigand*, consilier aulic regesc săsesc.

Budapesta, 13 Februarie. Primiți călduroase condolențe la doliul cauzat de moartea Arhiepiscopului și Mitropolitului Ioan Meșianu, care și a câștigat merite mari pentru tron, patrie, biserică și poporul român deopotrivă. *Concha Gyözö*, membru al casei magnaților.

Și-au mai exprimat condolența: contele Zelenski, medicul Dr. P. Bilasko din Budapesta, Ștefan Potoran din Budapesta și comuna bisericească Cuveșdia, comitatul Timiș.

Escelența Sa, generalul *Nicolae Cena* din Mehadia, a condolat prin o scrisoare mai lungă, în care vorbește cu multă recunoștință despre meritele marelui defunct, a cărui memorie va fi pururea vie în inima sa. În loc de cunună pe sicriul Inaltului defunct va trimite un dar corespunzător pe seama orfelinatului din Sibiu.

Cernăuți. Colegiul profesoral altacultății de teologie din Cernăuți exprimă cea mai adâncă condolență cu ocazia adormirii în domnul a Arhiepiscopului și Mitropolitului Ioan Meșianu. *Saghin*, decan.

București. Condolențe profunde pentru încetarea din viață a marelui Mitropolit Meșianu. Profesor *Babeș*.

Budapesta. Primiți cele mai profunde condolențe dela familia Dr. Dumitreanu.

Au mai condolat: protopresbiterul Gherasim Sârb, din Belinți, protopresbiterul Mihai Păcățian, din Bănat-Comloș, preotul militar Ilie Hociotă, aflător pe câmpul de război, domnul Dr. Pintér Gábor, inspector regesc de școale în Brașov, domnul Dr. Emil Babeș, avocat în Budapesta, comitetul parohial din Oravițamontană (Banat) și domnul notar public din Arad, Dr. Múlek Lajos, care scrie, că pierdere ireparabilă are biserica română, societatea, viața publică și patria, ale cărei interese adormitul în Domnul le-a știut aduce cu multă înțelepciune și cu tact totdeauna în consonanță cu înalta sa chemare. Amin-tește apoi, că marele nostru defunct l-a cercetat și l-a mângăeat pe vremea când era grav bolnav, ca deputat dietal, atât în Budapesta, cât și în Arad, din care motiv are să-i păstreze memoria în cursul întregii vieți.

„Infrățirea“

federația însoțirilor sătești din Sibiu și importul de porumb.

Tanăra federație a însoțirilor sătești „Infrățirea“ din Sibiu, la începutul anului trecut, când lipsa de bucate, în special de porumb, în multe din satele noastre era o chestiune dintre cele mai arzătoare pentru țaran, a totret în legătură cu Casa Centrală a Bâncilor populare și cooperativei sătești din România, spre a mijloci import de porumb pentru satele noastre în condiții mai favorabile. Rezultatul acestei interveniri a fost, că Bâncile populare, mai ales în urma bunăvoinței directorului general, a dlui *Fo-tin Enescu*, au pus la dispoziția federației cantități însemnate de porumb, cu un preț moderat, cum vindeau și pentru satele dela munte din România. Imprejurarea aceasta a făcut, de federația a putut mijloci cumpărării de porumb pentru țaranii noștri cu un preț, care pe lângă taxa vamală de export și pe lângă toate cheltuielile de transport și de altă natură, în rari cazuri a trecut peste 8300 cor. vagonul de 10.000 Kgr. loco Sibiu, atunci, când la granița patriei noastre prețurile curente pentru aceeași cantitate variau între 5000 și 6800 cor.

Prin mijlocirea directă a federației s'au scurs în satele noastre 89 vagoane de porumb, iar 15 vagoane, cumpărate la Casa centrală de particulari (l. Vlad Poiana, Stanea Mitrea Rășinar, Maria Ittu Vale, T. Doican Sebeș) au sosit și au fost predate respectivilor sub controlul ei. Comuoale, cari s'au împărțit de acest ajutor sunt: A'bac (Munții-Apuseni), Almaș-Săliște (Hunedoara), Alparet (Solnoc-Doboc), Apoldul inferior, Bărești (Hunedoara), Boița (Sibiu), Bogo-Prund, Căcova-Ierii (Munții-Apuseni), Cărpini (Sibiu), Comăna de sus, Cristian, Cușma (Bistrita), Dobărea, Ighiel (Alba inf.), Jina, Loman, Orlat, Palos, Paic (Cluj), Pergani, Poiana Sibiului (l. Vlad) Poplaca, Porcești, Rășinar, Reciu, Ră-hita, Răușor, Rău-Sadului, Răd, (l. Vlad), Rugiori, Sadu, Sebeș (l. Doican), Sebeșul-mare (Cluj), Sibiu, Sibiel, Șieu (Maramurăș), Șohodol, (Munții-Apuseni), Topârce, Turnășor, Țelna (Alba inf.), Vale,

Acțiunea umanitară a federației a început din Martie până în Septembrie 1915, când lipsa de bucate se mai potolise, iar aprovizionarea populației cu cereale a luat-o asupra sa exclusiv societatea pe acții „Haditmer-y” din Budapesta. În acțiunea ei federația a avut concursul forurilor noastre administrative, și al Căilor ferate ungare și române.

Merit frumos la buna reușită a acțiunii întreprinderi creștinești și-a câștigat la locul întâi dl Fotin Enescu, directorul general al Casei Centrale, pentru că a pus la dispoziția federației cu o rară generozitate porumbul cu prețul redus și pentru că a protejat și încurajat acțiunea aceasta, dând sprijin federației să învingă multe feluri de piedeci. Credem, că pentru aceste nobile fapte atât „Infrățirea”, cât și sâtenii noștri îi vor păstra o sinceră recunoștință.

Laudă se cuvine și consiliului de administrație al „Infrățirii”, în special președintelui, dlui Dr. V. Stan, profesor seminarial, și dlui N. Iancu, inspector și V. Tordășan exactor cons., cari au desvolat mult zel și au ostentat din greu, ca să inaugureze activitatea federației „Infrățirea” prin o acțiune vrednică de principiile umanitare, pe care se întemeiază cooperatia.

Crăciunul și Boboteaza în tranșee.

— Correspondență dela front. —

Suntem în tranșee. Fiecare soldat își știe locul și datorința de îndeplinit. Cei din serviciu stau la locul de pază, ca să poată obține va mârșările dușmanului, iar ceilalți îndeplinesc lucrările ce se cer la întărirea căi mai bună a pozițiilor noastre. Așa trec zile după zile și în clipele de repaus ne gândim la luptele, peste cari am adus nu numai armatei noastre veza de care se bucură, ci și neamului nostru o mândrie, pe care o vor simți și urmașii noștri.

În această ocupație militară ne pomănim, că se apropie srbătoarea Nașterii Domnului! Câte amintiri se leagă de această srbătoare a păcii pe pământ și întră oameni de bunăvoie. Involuntar ne resar chipurile a lor noștri de acasă: părintii noștri, copilași, frații, cari și de astă dată sunt nevoiți a srbători Crăciunul fără noi. Își poate închipi oricine simțemintele de duioșie, ce ne-au cuprins pe toți. Să srbăzezi srbătoarea „păcii” încă odată în tranșee, înarmat până la gramezi, față în față cu dușmanul de moarte. Feciorii noștri însă nu și-au uitat de obiceiurile noastre strămoșești dela Crăciun, ci încă cu zile înainte s'au pregătit cu colinde, ca astfel să înbucure superiorii și camerazii lor, și să srbătorim Crăciunul după datina străbună.

O plăcută și înduioșătoare surprindere ne-a pregătit preotul regimentului nostru numărul 64, părintele Traian Petrișor. Acest preot, care atât de bine cunoaște pe țaranul nostru, n'a putut întârzi un moment așa de srbătoresc, ca Crăciunul, fără a ne procura nouă și feciorilor noștri câteva momente plăcute. A instruit câțiva soldați și cu acestia a umblat pe întreg frontul regimentului, cântând colinde la toate despărțimintele, ce erau în linia de foc. În tot locul a adresat feciorilor câteva cuvinte de mângâiere și întărire și fitească, urându-le srbători ferice. Am avut deci câteva clipe plăcute, cari ne-au amintit de Crăciunul din satele noastre.

Poate ironia războiului a voit, ca în această zi de bucurie sufletească și mângâiere creștinească, să ne fie răpiți de obuzele dușmanului câțiva tovarăși de ai noștri, cari erau ocupați cu scurgerea apei și delăturarea noroiului, ce ajungea până în genunchi de prin tranșee. Astfel părintele Petrișor, după ce ne-a procurat momente de evlavie creștinească, urmând datorinței sale, a trebuit să verse lacrimi de durere sufletească pe țărana, ce acopere rămășițele pământești ale tovarășilor noștri dispăruți.

În ziua primă de Crăciun s'a oficiat sfânta Liturgie în o capelă, făcută din ramuri de brad, iar soldații noștri împreună cu soldații dela artileria ce se află în regiunea regimentului nostru, steteau jur în prejur și cu capetele descoperite ascultau evlavioși sf. slujbă și cuvintele respicute, prin cari păr. Petrișor amintea de Nașterea Domnului. Momente plăcute au fost acestea! O alinare a greului, de care e părtașă viața soldatului din front.

Asemenea bucurie am avut și în a-junul Botezului Domnului, căci părintele Petrișor a știut și de astă dată să își dea seamă despre rolul ce are aici pe câmpul de luptă. Eram ocupați cu lucrările necesare la întărirea în bună rânduială a tranșeeilor, când ne vine știrea că preotul nostru a venit la noi în tranșee, ca după datina strămoșească să ne boteze cu apă sfințită. Numai cel ce a văzut acest mers cu Iordanul, își poate închipi binefăcătoreea influență ce a avut asupra soldaților noștri această faptă laudabilă a păr. Petri-

șor. Feciorii cu toată smerenia srbutau sfânta cruce și apoi cu o îndestulare sufletească și cu inima ușurată primeau stropirea cu apă sfințită. Cuvintele de mulțumire la adresa părintelui Petrișor le rosteau feciorii cu o sdevărată iubire fiască, iar la cuvintele de bună urare ce le rostea la fiecare grup, feciorii răspundeau cu toată sinceritatea, dorind părintelui reîntoarcerea în deplină sănătate la familia sa.

În ziua Botezului Domnului s'a săvârșit sfințirea apei. Atât în sjun, cât și în ziua aceasta păr. Petrișor și-a știut îndeplini datorința de preot, căci afară în liber a îndeplinit sf. slujbă prescrișă, amintind feciorilor de botezul de sânge, de care s'a împărtășit regimentul, botez care va rămănea pentru toate timpurile mărturie despre vitejia fiilor neamului, și cu o dovadă mai mult despre credința tradițională către patrie și tron.

Spre completare trebuie să amintesc, că păr. Petrișor știe folosi momentele binevenite pentru a împărtăși fraților învățături folositoare și pentru a i întări sufletește, ca să poată susține greul zilelor de aici. Din când în când intră în tranșee, cu deosebire după-ee se schimbă vre-un batalion, și aici se interesează de aproape de întregă viața noastră de tranșee. Astfel am învățat a-l iubi și stima, nu numai ca pe un duhovnic, ci ca pe un camarad al nostru, care dorește să împărtășească greul vieții noastre de aici. Și noi îi surțem mulțumitori, căci: „Geteilter Schmerz, ist halber Schmerz”.

NOUTĂȚI.

Pentru orfelinatul din Sibiu. Primum informația, că „Banca Agricolă” din București a trimis pe seama orfelinatului din Sibiu frumoasa sumă de 5000 coroane.

Țarul Ferdinand în Viena. Țarul Ferdinand al Bulgariei a fost zilele trecute în Viena, însoțit de ministrul seu president, de generalisimul armatei bulgare și de alți sfetnici. Scopul călătoriei sale la Viena a fost, să mulțumească Majestății Sale, Monarhului nostru, în persoană, pentru că l'a numit mareșal al armatei austro-ungare. În onoarea oaspeului s'a dat masă în Schönbrunn și cu acest prilej s'au rostit toast, din partea monarhului nostru, și din partea țarului Ferdinand, scoțându-se la iveală, deoparte virtuțile și eroizmul armatei bulgare, condusă de un înțelept domnitor, iar din cealaltă parte dorința, ca pe urma învingerei finale a puterilor centrale să resară pacea onestă și durabilă, care se rebonifice pe toți pentru uriașele jertfe aduse în marele război.

Medicii pe câmpul de război. O foaie militară din Viena scrie, că în viitorul cel mai apropiat toți medicii capabili de serviciu militar au să fie duși la serviciu pe câmp de război.

Distincție. Dl Dr. Aurel Baciu, avocat, sublocotenent în rez. la artileria de hovezi, elitor pe câmpul de luptă, a fost datins cu recunoștință preatnală „Signum laudis”.

Tunuri uriașe. Americanii se mândresc, că au construit cele mai uriașe tunuri ce au existat vreodată. Tunurile acestea, care au să apere intrarea canalului dela Panama, bat la o distanță de 33 kilometri. Sunt lungi de 15 metri, grele de 130 de tone; goul lor trage 1080 kilograme, calibrul e de 40 centimetri. Canalul este apărat de șapte tunuri uriașe.

† Dumitru Suciu din Vale a răposat în Domnul Sâmbătă, în 12 Februarie n. 1916, la 7 ore a. m., în etate de 74 ani. Rămășițele sale pământești s'au așezat spre vecinică odihnă Luni în 14 Februarie n. 1916, la 4 ore d. a., în cimitirul bisericeii ort. rom. din Vale. Fie-i țărana ușoară și memoria binecuvântată!

Sfătulrea pantofarilor. Reuniunea industrială din Sibiu a convocat la o consultare pe toți măestri pantofari și cismari sibieni într'o afacere de mare însemnătate pentru dansii. Consultarea aceasta se ține astăzi, Vineri, în 18 Februarie n. preciz la 7 ore seara în sala de ședințe a comunității.

Scumpirea berei. Cu ziua de 15 Februarie s'a scumpit berea și în capitala țării noastre. Și adică de hectolitru cu 8 coroane; sticlele mai mari de o jumătate de litru cu 10 fileri; cele mai mici de jumătate de litru cu 8 fileri.

Impărțirea cercurilor administrative Partea Sârbiei, care se află în administrație austro-ungară, se împarte în șase cercuri. Reședința lor se găsește în orașele următoare: Belgrad, Șabat, Valievo, Semendria, Arhanghelovaț și Gorni-Milanovaț.

Și-a presimțit sfârșitul. Un g'otaș român, Simeon Blaga, bolnav într'un spital de răniți, aduși la Cluj, plângea într'una din dimineți cu multă jale în patul unde zăcea. Și, tinând în mâni o luminare, a strigat celor din jur: „Aprindeți-mi lumină, căci mi se apropie moartea!” — Ingrijitoarele și medicul au izbutit să liniștească pe Blega și să-l mângâie. La amez a prăozit și a fumat o țigară. Dar seara deodată și-a închis ochii, fără nici o luptă cu moartea, și nu i-a mai deschis.

Mulțămă. Pe teritoriul comitatului Sibiului adunarea de metale a dat următorul rezultat: aramă roșie 2671 kilograme, aramă galbenă 3391, zinc 1317, plumb 592, coșitor 811, staniol 57, nikel 2, aluminiu 7, bronz 51, diferite 10. Cu totul 8909 kilograme. În urma acestui succes frumos, comitee suprem și comisariul guvernului, dl Walbaum, și-a exprimat în numele guvernului și al ministrului președinte deplina sa recunoștință către primari și protopretori pentru acțiunea corect organizată, însărcinându-i tot odată să aducă mulțumită tuturor persoanelor, cari au dovedit zel deosebit în adunarea metalelor pe seama armatei.

Rechiziția parțială a metalelor. Ministrul pentru apărarea țării a dat următorul ordin: Industriașii și negustorii de metale sânt obligați să vândă sau să cedeze pentru scopurile războiului a treia parte din obiectele ce au în magazine. Astfel de obiecte sânt: vase, căldări, oale etc. de bronz, nikel, aramă. Asemenea se obligă hotelurile, cafenelele, brutari, cofetarii și alte întreprinderi de acelaș fel, — cu excepția societăților filantropice, — să vândă sau să cedeze în scopul numit jumătate din obiectele lor de metale numite. Timpul, locul și modalitățile de predare se vor anunța mai târziu. Dar și până atunci obiectele se pot vinde din mână liberă la Centrala de metale, societate pe acții, și la împuterniciții săi. Liste de anunțare pentru negustori și industriași se dau și la mag-stratul sibian.

Mulțămă. Subsemnatul, în numele comitetului parohial gr-or. român din Rodbav (protop. Agnita) mulțămesc și pe această cale următorilor donatori, cari au contribuit la „fondul bisericeii” al parohiei noastre, cu următoarele sume, anume: Văduva Ana Marhao n. Broj din parohia Galați, 200 coroane; Petru Lazar, primar în Galați 100 cor. familia Elena Grecu din Calbor 100 cor. și soldatul Ion Muslea jun. de aici 10 coroane. Rodbav, în 26 Ianuarie 1916. Petru Căpaveiu, paroh ort. rom.

Legitimațiuni de călătorie.

Pentru familiile persoanelor militare, cu privire la legitimațiile de călătorie pe căile ferate austriace, primum următorul comunicat:

Membri aparținători familiilor de ofițeri, funcționari militari etc. (precum și copiii aflători în institute sau ca voluntari de un an, în afară de casa părintească) pot să primească începând cu 1 Martie 1916 legitimațiuni pe cinci ani pentru călătorie cu trenurile căilor ferate austriace de stat, eventual austriace particulare.

Favorul de călătorie în Austria se obține de aici încolo numai prin mijlocirea acestor certificate. Cereri pentru favoruri de călătorie, în anume cazuri singuratic, nu se mai iau în considerare. Numai pentru câte doi copii, sub zece ani, ai persoanelor militare active, se pot cere ca și până acum favoruri de călătorie cu jumătate de preț.

Pentru legitimațiune se plătește suma de 4 coroane 20 fileri, (2 cor. tăcuțe, 2 cor. legitimația și 20 fil. porto.) și taxa de timbru necesar (10 coroane în clasa I, 5 cor. în cl. II, și 2 cor. 50 fil. în cl. III). Legitimațiuni se dau pentru or și care clasă. Toate celelalte drepturi și datorințe ale proprietarului se găsesc tipărite în aceste legitimații.

Taxele se plătesc în numerar. Fotografia, în format „vizit”, are să fie din timpul cel mai nou, purtând subscrierea persoanei nu în dos, ci în față.

Cererile se înaintează până în 20 Februarie 1916 la comanda militară competentă.

Grăunțe de sămânță.

În urma vremurilor grele prin cari trecem și în lipsa de brațele necesare la lucrarea pământului, foarte multe locuri, nefind lucrare după recerință, nu au putut fi sămădate în toamnă cu grâu. Astfel a rămas încă mult teritoriu spre a să sămăna în primăvară cu spicoase. Intrucât comerțul (negoțul) cu bucate peste tot este împiedecat prin dispoziții (orândueli) extraordinare, ministrul r. u. de agricultură s'a îngrijit ca vânzarea grăunțelor de sămânță totuși să se poată face și'n felul acesta economii să și poată procura (cumpăra) încă din bună vreme sămânța de trebuință.

Economii lipsiți deci să și înținteze trebuințele de natura aceasta la primăria comunală încă din bună vreme.

Mijlocirea de sămânțe se va face prin organele administrative pe lângă prețurile maximele (cele mai mari), pe cari proprietarii le vor plăti la primirea sămânțelor. De sine înțeles, cei cari se înțintează din vreme, vor primi la timp sămânța, ear nu cu întârziere.

Atragem deci și pe această cale atențiunea (luarea aminte) economilor la dispozițiile sus-amintite și-i sfătuim să și înținteze cât mai îngrabă cantitatea sămânțelor, cari le lipsesc.

Sibiu, 17 Ianuarie n. 1916.

Comitetul Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu.

Pant. Lucașa
prezident.

Victor Tordășianu
secretar.

Teatru.

Sâmbătă, în 19 Februarie: *Cardinalul*, dramă în 4 acte. În rolul prim cu dl Alfred Viebach.

Cărți și reviste.

Krebs Henrik: Földrajzi élelmélet, Szeben-megyés és Nagyszeben r. t. város Földrajza. A Szebenvármegyés régió-iskola III. osztály szára. Nagyszeben. A 60 fill. Cartea aceasta este editată de Reuniunea învățătorilor rom. cat. din comitatul Sibiului. În ea să tratează, după cunoștințele geografice de ordin general, geografia orașului și a comit. Sibiu. Nota nouă a acestui manual didactic, o constituie considerarea împrejurărilor românești. Se vorbește despre comunele noastre, locuitorii, ocupația lor și se indică și instituțiunile bisericești, școlare și culturale. Cele 24 ilustrații cuprind câteva vederi românești din munții noștri. Numele comunelor se dă în paranteze și românește, fapt care se recomandă în atenția autorilor noștri de cărți școlare. Acest manual poate fi studiat de învățătorii noștri din punct de vedere pedagogic și didactic, scoțând din analiza lui învățămintele pe cari el le oferă.

„Cartea de Aur”. Din valoroasa publicațiune a domnului T. V. Păcățian, intitulată: „Cartea de Aur, sau luptele politice-naționale ale Românilor de sub coroana ungară”, a apărut volumul ultim, al VIII-lea. P. S. Sa, Episcopul Caransebeșului, Dr. Miron E. Cristea, și a exprimat astfel părerea asupra acestei publicațiuni: «E o lucrare monumentală, care va fi mereu consultată în veacurile viitoare de nepoții, cari vor căuta trecutul părinților și al strămoșilor. Vor sorbi din ea, ca din un izvor curat, curaj și răbdare în luptele ce ne vor mai fi rezervate până la deplina mântuire națională a poporului român, merit să mai joace un mare rol, atât cultural, cât și politic, în ostul Europei. E munca stăruitoare de albină harnică depusă în aceasta lucrare... În acest ultim volum al «Cărții de Aur» e tratată epoca dintre anii 1896—1910 și se cuprind în el vorbirile deputaților români rostite în dieta țării și discursurile Arhierilor noștri, rostite în casa magnaților. Volumul a fost censurat și cuprinsul seu e nedificultat. Prețul 12 coroane exemplarul legat și 14 coroane exemplarul legat în pânză. Toate volumele (I—VIII) se pot comanda pentru prețul de 84 coroane exemplare broșate și 100 coroane exemplare legate. A se adresa autorului în Sibiu (Nagy-szeben).

Nr. 30/1916.

(10) 1—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia Herepea magiară cu filia Ozd, din protopresbiteratul Târnava, devenit vacant prin strămutarea parohului de până acum, — se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreună cu acest post de paroh sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea deplină dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post să-și înainteze cererile instruite cu documentele prescrie de norme în vigoare. — la subsemnatul oficiu protopresbiteral în Cetateadebaltă (Küküllővár), având a se prezenta după încunoștiințarea protopresbiterului, cu observarea dispozițiilor din Regulamentul parohial, la biserica în vreo Duminecă sau sârbătoare, spre a cânta, predica, ori a oficia și cuvânta.

Cetateadebaltă, la 14 Ianuarie 1916.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al tractului Târnava, în conțelegere cu comitetul parohial respectiv.

Nicolae Todoran
protopresbiter.

Nr. 143/1916.

(18) 1—3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III. **Sâmbăta inf.**, conform înaltului ordin consistorial dela 12 Ianuarie 1916 Nr. 194 Bis., prin aceasta se publică din oficiu concurs nou cu termen de 30 zile dela prima apariție în foaia „Telegraful Român“.

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru congruă.

Cererile de concurs să se trimită subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul deschis, iar concurenții sunt poftiți a se prezenta în parohie — cu șirea protopopului — spre a se face cunoscuți popoului.

Făgăraș, la 23 Ianuarie 1916.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. român al Făgărașului.

Nicolae Borzea
protopop.

Nr. 144/1916.

(19) 1—3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Sâmbăta super. apus**, tractul Făgăraș, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele sunt cele arătate în coala B. și congrua dela stat.

Cererile să se trimită în termenul arătat subsemnatului oficiu protopresbiteral, iar concurenții să se prezinte cu prealabila încuviințare a oficiului protopresbiteral în vreo Duminecă sau sârbătoare spre a cânta sau cuvânta.

Făgăraș, la 23 Ianuarie 1916.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. român al tractului Făgăraș în conțelegere cu comitetul parohial.

Nicolae Borzea
protopop.

Orez (rizskása) și Cafea!!

Cu Orezul o pățirăm, că nu se mai află, deci acum îi vine rândul și la Cafea, cu toate că am fost dat alarmă în această foaie.

Anglia ne împiedecă importul de Cafea și cu greu mai află, deci nu e mirare că în toată săptămâna se urcă prețul și că va trece de 10 cor. 1 Kgr. devenind Cafea o mâncare de lux.

Pe luna Februarie ofer cu prețul de zi:

Nr. 10*	Cafea Cuba fină	1 kgr. 6'—= 7— K.
" 14	Cafea Cuba foarte fină	1 kgr. 6'60= 7'50 K.
" 15*	Cafea Cuba mărgelate	1 kgr. 6'60= 7'50 K.
" 16	Cafea Cuba specialitate	1 kgr. 7'—= 8— K.
" 21	Cafea lava aurie	1 kgr. 6'60= 7'50 K.
" 106	Cafea Mixtură Victoria	1 kgr. 7'—= 8— K.

* Din Nr. 10 și 15 se va afla puțină deci cu care se pot înlocui?

1 kgr. Tea „Mixtură rusască“ 20 coroane.

5 kilograme se expediază franco și vămuț prin rambursă poștală!

Aflând puțină Cafea și Tea, negustorilor și în România nu mai pot trimite. Grăbiți până se mai află și rog a-i aviza și pe cunoscuți.

Cu toată stima se roagă de sprijin:

F. A. Degan,

comerciant de Cafea și Tea în Fiume.

(17) (Postaflok 163.) 1—10

O calfă

la **Librăria arhidiecezană din Sibiu** află aplicare imediat. Salar după acord. Reflectanții să-și adreseze cererile **Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane.**

Redactor responsabil Teodor V. Păcățian.

Anunț.

„Voileana“ institut de credit societate pe acții în Voila anunță că începând din 1 Ianuarie 1916 solvește după depuneri sub 10,000 coroane interese de 4% (patru), iar după depuneri de peste 10,000 coroane 5% (cinci). Depunerile statornice se fructifică conform înțelesului între deponent și institut.

Cu stimă:

„Voileana“,

casă de economii societate pe acțiuni în Voila.

(12) 3—3

In editura comisiei administrative a **Tipografiei arhidiecezane** a apărut:

Biblia mică

sau

părți alese din sfânta scriptură, testamentul vechiu și testamentul nou,

cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Sale Domnului Ioan Meșianu, arhiepiscop al bisericii ortodoxe române din Transilvania și metropolit al românilor gr.-or. din Ungaria și Transilvania.

Format plăcut 8° pe 272 pagini, cu următorul cuprins:

A. Testamentul vechiu.

I. *Intâia carte a lui Moise.* Facerea lumii. Păcatul lui Adam și al Evei. Pedepșa lor. Făgăduința Mesiei. Uciderea de frate a lui Cain. Următorii lui. Vestirea poporului. Facerea corabiei. Potopul se începe. Potopul se sfârșește. Avraam primește în cortul său pe ingeri, cari îi făgăduiesc fiu din Sara și i-se descopere perirea Sodomei. Isav și Iacob. Căsătoria lui Iacob. Iosif din pismă se vinde de frații săi. Iosif prin tălcuirea visurilor lui Parson se înalță la cinstea de Voevod. Călătoria lui Iacob în Egipt la fiul său Iosif.

II. *A doua carte a lui Moise.* Esire. Nașterea, creșterea, fuga și căsătoria lui Moise. Așezarea micului Paștilor. Moartea celor întâi născuți, începutul esirei. Sevășirea esirei. Perirea egiptenilor în marea roșie. Moise primește sfintele zece porunci ale lui Dumnezeu. Intocmirea meseriașilor. Serbarea Sămbetei. Tablele legii.

III. *A treia carte a lui Moise.* Levitic. Sfințirea preoților. Tălcuirea celor zece porunci și a altor legi.

IV. *A patra carte a lui Moise.* Numerile. Văleam vrea se blăsteme pe Israeliteni. Asina lui vorbește. Legea despre banurile de moștenire. Iesus Navi se pune în locul lui Moise povățuitor popoului.

V. *A cincea carte a lui Moise.* A doua lege. Repetarea celor zece porunci ale lui Dumnezeu. Moise predă diregatoria sa, și așază pe Iesus fiul lui Navi în locul său. Moartea lui Moise și ce urmează după aceea.

VI. *Cartea lui Iesus Navi.* Israel trece cu arme neudate prin Iordan. Cuprinderea și risipirea cetății Ierihorului.

VII. *Cartea judecătorilor lui Israel.* Vitejia prorocii Deborei, a lui Varac și a lui Iail. Invingerea lui Gedeon asupra lui Madiam. Vitejia, nunta și găcitura lui Samson.

VIII. *Cartea I-a a împăraților.* Înălțarea lui Samuil. Moartea lui Eli și a fiilor lui. Ungerea lui Saul de împărat. Lupta lui David cu uriașul Goliat.

IX. *Cartea II-a a împăraților.* Ungerea lui David de împărat.

X. *Cartea III-a a împăraților.* Căsătoria, rugăciunea și judecata lui Solomon. Biserica lui Solomon. Ilie ucide pe preoții lui Vaal.

XI. *Cartea IV-a a împăraților.* Cele cinci minuni ale lui Elisei. Neeman se curăță de boală.

XII. *Cartea lui Iov.* Nenorocirea și răbdarea lui Iov.

XIII. *Psaltirea.* Cântarea lui David când a scăpat din mâna lui Saul.

XIV. *Pildele lui Solomon.* Lauda înțelepciunii în viața omenească. Lauda mării muncitoare.

XV. *Eclesiastul lui Solomon.* Toate-și au vremea lor. Mijloacele fericirii.

XVI. *Eremia.* Vedenia despre smochine.

XVII. *Daniil.* Daniil tălcuește visul lui Navuhodonosor. Scăparea din groapa leilor.

XVIII. *Prorocul Iona.* Chemarea, neascultarea și pedepșa lui Iona. Rugăciunea lui Iona pentru scăpare.

XIX. *Tovie.* Rugăciunea bătrânului Tovie, a Sarei și ascultarea rugăciunii lor. Voia din urmă a lui Tovie și sfătuire către fiul său.

XX. *Iudita.* Iesusul îndemn și bunul sfat al Iuditei către bătrânii poporului. Tăierea capului lui Oliferu. Mulțăminta Iuditei și a poporului ei.

XXI. *Cartea înțelepciunii lui Solomon.* Rugăciunea către Dumnezeu pentru înțelepciune.

XXII. *Cartea înțelepciunii lui Iesus fiului lui Sirach.* Despre ascultarea pruncilor către părinți, și despre adevărata smerenie. Lauda femeilor bune, și muștrarea celor rele.

XXIII. *Cărțile Macaveilor.* Despre nedumnezeirea și tirania lui Antioch. Despre statornicia celor șapte frați Macavei și a mamei lor.

B. Testamentul nou.

Nașterea lui Iosif Botezătorul. Bunavestire Nașterea lui Iesus. Intimpinarea Domnului. Magii dela răsărit. Fuga la Egipt. Botezul lui Iesus. Ispitirea lui Iesus. Nunta din Cana. Samarineanca la puțul lui Iacob. Slăbănogul dela lacul Viteza. Cuvântarea de pe munte. Invierea tinărului din Nain. Invierea ietei lui Iair. Schimbarea la față. Vindecarea orbului din naștere. Samarineanul cel îndurat. Cina cea mare. Fiul cel rățcit. Bogatul și Lazăr cel sărac. Vameșul și Fariseul. Zacheu Vameșul. Filerii văduvei. Pilda Sămănătorului. Invierea lui Lazăr. Intrarea în Ierusalim. Cina cea de taină. Iesus în grădina Getsimani. Iesus înaintea Arhiereilor. Patimile, răstignirea, moartea, înmormântarea lui Iesus.

Se află de vânzare la **Librăria arhidiecezană**, și se vinde legată solid și frumos cu 2 cor. + 20 reșili porto.

Revânzătorilor li se dă rabat 15%.

In editura comisiei administrative a tipografiei arhidiecezane, în traducere românească, făcută de dl Teodor V. Păcățian, redactorul „Telegrafului Român“ a apărut:

Evangelia ca bază a vieții,

celebra lucrare a lui G. S. Petrow, în care carte sunt tratate cu multă putere de convingere temele următoare: *Principiile fundamentale ale civilizațiunii. Educarea voinței în spirit creștinesc. Degenerarea morală. Sublimitatea evangheliei. Împărăția lui Dumnezeu.*

Se află în depozit spre vânzare la **Librăria arhidiecezană din Sibiu**. Prețul unui exemplar e 1 cor. 50 fileri plus 5 fileri porto postal.

Revânzătorilor li se dă 20% rabat.

A apărut în editura comisiei administrative a **tipografiei arhidiecezane:**

R. Ruiz Amado:

Secretul succesului

convorbiri teoretice și practice cu tinerii de 15—20 ani, traducere de **Vasile Stan**, profesor la seminarul „Andreian“. Cuprinsul: **Succesul și fericirea. Problema succesului. Idei atavice. Zeificarea succesului. Zodia. Periodul fatal. Planul de luptă. Nu fumezi? Încă o țigaretă...? Păhărele de beutură. Vorbele obscene. Steagul celor șapte voinici. Timpul e aur. Lectura. Jocurile. Sportul. Prietini. Cavalierism și Donchișotism. Viermele neadormit. Orientări. O putere. Noblețea adevărată. Inclinațiile și destoiniciile. Concurența socială. Capitalul celor desmoșteniți. O obiecțiune și o părere. Chemarea dumnezeiască. Munca împărțirea timpului. Statornicia. Împărțește ca să învingeri. Puterea de sus Adaus. Sfaturile unui părinte către fiul său.**

După cum se vede din acest cuprins bogat, **Secretul succesului** e o contribuție însemnată la literatura noastră pentru tineret, astăzi destul de săracă.

Se află în depozit spre vânzare la **Librăria arhidiecezană din Sibiu**, exemplarul broșat (280 pagini format 8°) cu 2 coroane.

Revânzătorilor se dă un rabat de 20%.

A apărut

în editura comisiei administrative a tipografiei arhidiecezane

Psaltirea bogată

tipărită în zilele Preafălatului împărat și rege **Francisc Iosif I**, sub îngrijirea și binecuvântarea Înalt Preasfințitului Domn **Ioan Meșianu**, arhiepiscop al bisericii ortodoxe române din Transilvania și metropolit al românilor de religie gr.-or. din Ungaria și Transilvania, cavalier al ordinului Francisc Iosif clasa I și al coroanei de fer clasa II. Proprietar al crucei pentru merite, membru în casa magnaților etc. etc.

Se află în depozit spre vânzare la **Librăria arhidiecezană** și se vinde legată frumos în piele roșie, cu copcii și ornament aurit, la mijloc cu sfânta cruce, cu 13 cor. scumpindu-se pielea. Revânzătorilor se dă rabat 20%. Tipar frumos cu litere latine, de calitate primă, și hârtie fină și trainică.

La **Librăria arhidiecezană, Sibiu**, se află de vânzare editura proprie:

EVANGELIA

legătură foarte fină în catifea, culoare bordo, cu patru evangeliști în față și la mijloc restignirea, tot aceiaș și în dos, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **150 cor.**

Aceiaș legătură cu patru evangeliști, restignirea la mijloc, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **135 cor.**

Aceiaș legătură, în față cu patru evangeliști și la mijloc restignirea, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc cu o cruce, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **100 cor.**

Evangelia legată în piele Chagrin pe ambele părți imprimată evangeliștii și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copcii, cu cutie de păstrat **38 cor.**

Evangelia legată în piele roșie, cu cadru aurit și la mijloc cu o cruce imprimată, foile colorate galben, cu copcii **27 cor.**

Editura și tiparul tipografiei arhidiecezane.